

MNP

Nr. 204/MNP/24.02.2020

Exemplar 1
Nr. 22917/DRS/24.02.2020

Doamnei Raluca Elena ALEXANDRU
Adjunct al Avocatului Poporului
E-mail: petitii@avp.ro

Referitor la solicitarea dumneavoastră înregistrată la Administrația Națională a Penitenciarelor, cu numărul 22917 din data de 29.01.2020,

Stimată doamnă Adjunct al Avocatului Poporului,

Ca urmare a adresei dumneavoastră, înaintată Administrației Naționale a Penitenciarelor, având ca obiect Raportul de vizită cuprinzând aspectele constatate și recomandările formulate, în urma vizitei efectuată la Penitenciarul Giurgiu, în data de 28.11.2019 și în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, vă comunicăm următoarele:

- referitor la transferarea persoanelor regăsite la o distanță față de domiciliu în vederea menținerii legăturii cu familia, precum și la extinderea capacității de cazare pentru executarea pedepselor din zona Moldovei, precizăm că:
 - Administrația Națională a Penitenciarelor are cunoștință despre aspectele referitoare la aglomerarea unităților penitenciare, depunând, permanent, toate diligențele necesare contracarării acestui fenomen, în măsura resurselor de care dispune;
 - de-a lungul timpului s-au luat o serie de măsuri legislative și administrative, de natură să determine maximizarea utilizării eficiente a resurselor actuale și să contracareze acest fenomen;
 - în acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor dispune, în limita competențelor, măsuri de extindere a spațiilor de cazare, de îmbunătățire a condițiilor de detenție, de asigurare a patului individual fiecărei persoane private de libertate, precum și măsuri pentru transferarea unor deținuți, în alte unități penitenciare cu grad de ocupare mai mic, în vederea echilibrării efectivelor de deținuți, între penitenciare profilate pe deținerea aceleiași categorii;
 - mai mult, în scopul monitorizării în permanență a populației unităților subordonate, asigurării separațiunii pe regimuri de executare și categorii de persoane custodiate, gestionarea judicioasă a spațiilor și pentru menținerea unui echilibru just între interesele tuturor persoanelor custodiate, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, s-a constituit, în baza Deciziei Directorului General nr. 369/26.02.2018, o comisie permanentă de analiză a gradului de ocupare a unităților subordonate în funcție de capacitatea de cazare a sistemului penitenciar;
 - astfel, comisia se întrunește săptămânal, centralizează și analizează raportarea săptămânală a unităților subordonate cu privire la capacitatea de cazare calculată la 4 mp și efectivele custodiate și dispune măsuri pentru reducerea fenomenului de aglomerare;

- de asemenea, comisia stabilește unitățile cele mai aglomerate și unitățile cu cel mai scăzut grad de aglomerare, în funcție de regimurile de executare, pentru a fi tratate, cu prioritate, în ceea ce privește transferul în vederea echilibrării efectivelor;
- totodată, conform situației privind capacitatea de cazare a unităților și efectivele acestora din data de 14.02.2020, Penitenciarului Giurgiu avea un grad de aglomerare de 95,29%, capacitatea de cazare fiind de 1509, raportat la un spațiu minim de 4 mp pentru fiecare deținut;
- raportat la regimurile de executare, gradul de aglomerare al Penitenciarului Giurgiu se prezintă astfel: 96,28% la regimul deschis, 105,65% la regimul închis și 91,89% la regimul maximă siguranță;
- având în vedere că, deficitul de locuri de cazare la regimul semideschis, respectiv, un număr de - 2090 locuri la nivelul țării, dintre care : 622 locuri în Regiunea Nord Est (Penitenciarele Botoșani, Focșani și Vaslui) și 449 în Regiunea Sud Est (Penitenciarele Constanța Poarta Albă și Brăila), s-a modificat profilarea Penitenciarelor Focșani, Miercurea Ciuc și Tulcea, în sensul că, spațiile destinate cazării regimului închis, sau, maximă siguranță, au fost transformate în spații de cazare pentru persoanele private de libertate clasificate în regim semideschis;
- totodată, în conformitate cu Planul de măsuri 2020 – 2025 pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție - Investiții în infrastructura fizică a penitenciarelor, în zona Moldovei se vor crea locuri noi de detenție, astfel:
 - Penitenciarul Focșani: 118 locuri noi – termen de finalizare decembrie 2023;
 - Centrul de Detenție Brăila Tichilești: 150 locuri noi - termen de finalizare decembrie 2023;
 - Penitenciarul-Spital Târgu Ocna: 75 locuri noi - termen de finalizare decembrie 2023;
 - Penitenciarul Botoșani: 400 locuri noi – termen de finalizare aprilie 2024;
 - Penitenciarul Galați: 186 locuri noi - termen de finalizare decembrie 2024;
 - Penitenciarul Vaslui: 210 locuri noi - termen de finalizare aprilie 2024;
 - Penitenciarul Iași: 600 locuri noi - termen de finalizare decembrie 2024;
 - Penitenciar Unguriu: 900 locuri noi - termen de finalizare decembrie 2024;
- de asemenea, este de menționat faptul că, la nivelul unităților penitenciare sunt amenajate spații pentru asigurarea comunicărilor on-line între persoanele private de libertate și familiile acestora;
- totodată, vă aducem la cunoștință faptul că, în ședința din data de 17 ianuarie 2018, Guvernul României a aprobat, prin Memorandum, Calendarul de măsuri 2018-2024 pentru soluționarea supraaglomerării carcerale și a condițiilor de detenție, în executarea hotărârii-pilot Rezmiveș și alții împotriva României, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la 25 aprilie 2017, în vederea înaintării acestuia Consiliului Europei;
- în contextul elaborării noului plan de acțiune revizuit pentru perioada 2020-2025 în executarea hotărârii – pilot Rezmiveș și alții împotriva României pronunțată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, raportat la demersurile Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru extinderea și modernizarea spațiilor de cazare, a fost cuprins ca element de relevanță și optimizarea repartizării efectivelor de deținuți între unitățile penitenciare;

- în acest sens, având în vedere necesitatea echilibrării efectivelor de persoane private de libertate, ținând seama și de diferențele mari ale indicelui de ocupare între locurile de deținere, Administrația Națională a Penitenciarelor a luat măsuri de transferare a persoanelor private de libertate între unitățile subordonate, în funcție de capacitatea de cazare;
- mai mult, această măsură a fost necesară întrucât existau diferențe mari ale indicelui de ocupare între unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor fiind întâmpinate dificultăți cu privire la asigurarea drepturilor conform regimului de executare;
- de asemenea, pentru menținerea unui grad mediu de aglomerare în funcție de capacitatea de cazare, regim de executare și asigurarea condițiilor de cazare raportat la normele minime obligatorii, a fost elaborat proiectul deciziei privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor;
- în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021, al cărui Memorandum de Înțelegere a intrat în vigoare din 14 octombrie 2016, vor fi finanțate o serie de măsuri de investiție în infrastructură, în perioada 2018-2023; în baza Memorandumului de Înțelegere a fost dezvoltată o Notă Concept, în cadrul căreia s-a propus crearea a minim 1420 de noi locuri de cazare;
- Administrația Națională a Penitenciarelor își însușește Recomandarea instituției Avocatului Poporului și va dispune, după caz, cu privire la eventualele transferuri la Penitenciarul Giurgiu;
- de asemenea, referitor la îmbunătățirea condițiilor de cazare în penitenciarul Giurgiu, vă aducem la cunoștință faptul că, la nivelul anului 2020, în conformitate cu dispozițiile primite, au fost întreprinse măsuri de fotografiere a fiecărei camere de deținere precum și a secțiilor, holurilor, spațiilor tehnice etc.; urmare a analizei efectuate au fost stabilite a fi necesare realizarea de lucrări la un număr de 257 camere;
- pentru etapa I, cu termen de finalizare 28.02.2020, administrația își propune realizarea lucrărilor de zugrăveli și vopsitorii pentru un număr de 90 de camere de deținere;
- până la finele anului 2020, sunt propuse a fi efectuate lucrări de reparații curente la un număr de 167 camere.

• privind punerea în acord a prevederilor art. 101 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la aplicarea sancțiunii disciplinare, vă comunicăm următoarele:

- în cadrul Penitenciarului Giurgiu sunt dispensarizați un număr de 404 bolnavi psihici în tratament, un număr de 25 bolnavi HIV, 44 bolnavi cronici cu diabet zaharat și un număr de 304 cu boli asociate;
- la nivelul unității funcționează un circuit rapid de informare cu privire la incidentele în care deținuții sunt implicați, funcționează comisia de monitorizare a Strategiei de reducere a comportamentelor agresive/autoagresive și deținuții beneficiază de sprijin calificat, însă pot fi și momente în care datorită numărului foarte redus de specialiști unele intervenții sunt prioritizate.

• referitor la urgentarea ocupării/suplimentării posturilor existente la nivelul Penitenciarului Giurgiu, precizăm că:

- Direcția Reintegrare Socială, de la nivelul aparatului central, având în vedere imperativul facilității reintegrării sociale a persoanelor custodiate, a transmis Penitenciarului Giurgiu solicitarea de a avea în vedere recomandarea direcției de specialitate cu privire la încheierea unor noi contracte de colaborare de prestări servicii (domeniul psihologie), cu specialiști din sursă externă, din fondurile proprii ale unității;
- de asemenea, referitor la recomandările privind „urgentarea ocupării/suplimentării posturilor existente la nivelul Penitenciarului Giurgiu”, inclusiv cu personal medical, precizăm:
- în ceea ce privește organizarea de concursuri, în anul 2019, având în vedere contextul economic și legislativ, respectiv, aprobarea cu întârziere a bugetului de stat, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 90/21.02.2019, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, nu a fost posibilă demararea procedurii de ocupare, prin concurs, a posturilor vacante din sistemul administrației penitenciare;
- începând cu data de 06.05.2019, data publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 90/21.02.2019 - Art. 31 din Legea nr. 293/2004 prevede: „Regulamentul privind ocuparea funcțiilor de conducere și de execuție se aprobă prin ordin al ministrului justiției”, respectiv, O.M.J. nr. 2478/C/2010), concursurile pentru ocuparea posturilor vacante din sistemul administrației penitenciare s-au suspendat;
- în acest sens, urmare demersurilor efectuate în vederea corelării prevederilor legislative cu decizia Curții Constituționale nr. 90/21.02.2019 privind excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, în data de 06.02.2020, a fost publicată în Monitorul Oficial, Ordonanța de Urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 145/2019 privind Statutul polițiștilor de penitenciare;
- având în vedere cele de mai sus, menționăm că, pentru declanșarea procedurilor de concurs, este necesară promovarea și aprobarea proiectului de ordin al ministrului justiției pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor vacante de polițist de penitenciare;
- ulterior aprobării proiectului de ordin sus amintit, în raport de fondurile bugetare alocate și necesitățile instituționale, se vor iniția demersuri pentru organizarea de concursuri pentru ocuparea posturilor vacante din sistemul penitenciar;
- în acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor, intenționează, în primă etapă, organizarea și desfășurarea concursurilor din sursă externă, pentru ocuparea a 240 posturi vacante din sistemul administrației penitenciare, cifra fiind determinată de numărul polițiștilor de penitenciare cărora le-au încetat raporturile de serviciu, prin pensionare, de la începutul anului și până în prezent, fiind vizate, în principal, sectoarele deficitare: economico-administrativ, medical, siguranța deținerii și regim penitenciar, care se află în imposibilitatea de a-și desfășura, în condiții optime, activitățile specifice;

- de asemenea, în prezent, Administrația Națională a Penitenciarelor a demarat procedura de acreditare ca și furnizor de formare profesională la Colegiul Psihologilor din România și la Colegiul Național al Asistenților Sociali, în vederea formării interne a specialiștilor psihologi și asistenți sociali, încadrați în sistemul penitenciar, pe problematica specifică persoanelor private de libertate.

- cu privire la sprijinirea Penitenciarului Giurgiu în achiziționarea necesarului de televizoare pentru camerele de deținere, menționăm că, din adresa Penitenciarului Giurgiu nr. 102.987 din 31.01.2020, înaintată la ANP ulterior vizitei efectuate de către Avocatul Poporului la Penitenciarul Giurgiu în data de 28.11.2019, reies următoarele aspecte:
 - la data de 29.01.2020 în unitate erau montate, pe secțiile de deținere, 159 buc. televizoare, 5 buc. televizoare în clubul unității și 13 buc. televizoare în sectorul administrativ;
 - de asemenea, pe secțiile de deținere erau montate și 197 buc. televizoare aparținând deținuților;
 - Penitenciarul Giurgiu menționează și faptul că, de la data vizitei Avocatului Poporului, în care s-a constatat un deficit de 100 buc. televizoare și până la data adresei, respectiv, 29.01.2020, acest deficit s-a redus la 29 buc. televizoare, urmând ca, până la data de 07.02.2020, să mai fie date în folosința deținuților încă 10 buc. televizoare;
 - de asemenea, vă informăm asupra faptului că ANP a alocat Penitenciarului Giurgiu, pentru anul 2020, fonduri la articolul bugetar 20.05.30 – obiecte de inventar, în valoare de 75.000,0 lei din surse proprii, pentru achiziționarea bunurilor necesare funcționării unității;
 - totodată, Direcția Reintegrare Socială a transmis o adresă Direcției Economico-Administrative din aparatul central (nr. 23513/DRS/11.02.2020), referitoare la întreprinderea demersurilor necesare, în vederea acoperirii deficitului de televizoare de la nivelul unității de detenție Giurgiu, astfel încât, camerele de deținere în cadrul cărora nu există astfel de aparatură să poată fi dotate corespunzător și, totodată, persoanelor aflate în custodie să le poată fi asigurat, în bune condiții, dreptul la informațiile de interes public;
 - de asemenea, cu privire la respectarea dreptului la informare precizăm că au fost remediate problemele ridicate cu privire la imposibilitatea de a accesa unele documente postate pe infochioscurile de pe secțiile de deținere;
 - administrația Penitenciarului Giurgiu ia toate măsurile necesare pentru asigurarea dreptului la informație, în acest sens, în dotarea fiecărei secție fiind mape de cameră complete, ce cuprind toată documentația necesară informării deținuților (această limitare a fost impusă de cantitatea de hârtie de xerox necesară, având în vedere că sunt un număr de 391 camere de deținere), cu toată legislația aflată în vigoare și actualizată cu privire la executarea pedepselor privative de libertate;
 - în acest sens, la nivelul Penitenciarului Giurgiu până la data de 16.03.2020, va fi identificat și implementat obiectivul privind realizarea mapelor de cameră, în funcție de fonduri (parțial sau final).

• cu privire la crearea unei secții medico – sociale care să asigure asistența medicală și reabilitarea psihologică a persoanelor cu afecțiuni psihice, vă informăm că:

- cu ocazia vizitei Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, ce a avut loc pe parcursul anului 2018 a fost adusă în atenția autorităților române, atât asigurarea asistenței de specialitate persoanelor custodiate, care suferă de afecțiuni psihice grave, cât și cazarea acestora în spații special destinate, în raportul final întocmit de către membrii delegației, aceste aspecte fiind cuprinse la punctul 119, respectiv, punctul 120;

- de asemenea situația persoanelor private de libertate cu afecțiuni psihice, a fost tratată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârile pronunțate, precum cauza Ticu împotriva României, care aduce în sarcina autorităților române angajarea de personal de specialitate și crearea de spații de cazare special amenajate pentru această categorie de persoane custodiate;

- totodată, asigurarea spațiilor de cazare necesare persoanelor care suferă de afecțiuni psihice grave a constituit unul dintre obiectivele avute în vedere cu ocazia elaborării, la începutul anului 2020, a proiectului de decizie pentru modificarea Deciziei directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 704/2016 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor;

- în acest context, au fost identificate patru locuri de deținere, respectiv, penitenciarele: Iași, Craiova, Gherla și București-Jilava (unități cu medic psihiatru angajat), în care se vor constitui secții de deținere special destinate pentru deținuții diagnosticați cu afecțiuni psihice grave;

- în procesul de identificare a unităților, criteriile principale avute în vedere au fost reprezentate de: existența personalului medical de specialitate, localizarea acestora în zone geografice diferite, pentru asigurarea legăturii persoanelor private de libertate cu familia și mediul de suport, precum și asigurarea drepturilor conform regimurilor de executare;

- de asemenea, au fost demarate demersuri de identificare a unui penitenciar-spital, care să întrunească criteriile optime în vederea înființării unei secții speciale, destinată deținuților cu tulburări psihice grave, de până la 80 de paturi;

- în cadrul unităților penitenciare au fost continuate procedurile în vederea amenajării spațiilor destinate cazării și tratării persoanelor private de libertate cu afecțiuni psihice grave, astfel:

- 10 unități penitenciare au finalizat amenajarea camerelor: P. Craiova, P. Deva, P. Drobeta Turnu Severin, P. Focșani, P. Găești, P. Gherla, P. Giurgiu, P. Mioveni, P. Slobozia, P. S. Dej;

- 14 unități penitenciare au realizat lucrări pentru amenajarea camerelor în procent de peste 50%, după cum urmează: P. Aiud (61%), P. Arad (50%), P. Bistrița (83%), P. Botoșani (78%), P. București Jilava (83%), P. București Rahova (72%), P. Constanța – Poarta Albă (83%), P. Galați (83%), P. Iași (56%), P. Oradea (78%), P. S. Constanța Poarta Albă (82%), P. S. Mioveni (82%), C.D. Brăila Tichilești (82%); P. Mărgineni (50%);

- 7 unități penitenciare au realizat lucrări pentru amenajarea camerelor în procent de sub 50%, după cum urmează: P. Bacău (28%), P. Codlea (39%) –

finalizare propusă până la 31.12.2019, P. Timișoara (29%) – obiectele sanitare au fost achiziționate urmează a fi montate, P. Tulcea (28%) – lipsă fonduri, în 2019 nu s-au făcut solicitări, P. Vaslui (47%) – se vor realiza în cadrul proiectului POCA, P. S. București – Jilava (29%) – se vor realiza 2 camere în cadrul obiectivului CORP C, P.S. Târgu Ocna (29%) – lucrări de natura investițiilor;

- 14 unități penitenciare nu au realizat nici un fel de lucrări pentru amenajarea camerelor, după cum urmează: P. Baia Mare – camerele vor fi realizate în cadrul obiectivului Modernizare și extindere pavilion detenție, P. Brăila – supraaglomerare și lipsă p.p.l. cu afecțiuni psihice, P. Craiova – Pelendava – supraaglomerare, va fi incluse în noul pavilion, P. Miercurea Ciuc – se considera lucrare de investiție, P. Ploiești – supraaglomerare, lipsa unui spațiu, P. Ploiești – Târgșorul Nou – supraaglomerare, nu s-a putut identifica un spațiu, P. Satu Mare – se considera lucrare de investiție, P. Târgu Jiu – urmează realizarea până la sfârșitul luni noiembrie, P. Târgu Mureș – unitatea consideră zona monument istoric și nu se pot realiza lucrări fără autorizație de construire contrar L50/1991, art. 11, alin2^4, în care li se dă posibilitatea realizării de lucrări de reparații curente fără autorizație, P. S. București – Rahova – spitalul este încadrat ca secție de chirurgie, C.D. Craiova – nu au fonduri pentru 2019, se vor solicita fonduri în 2020, C.E. Buziaș – nu au ppl cu afecțiuni psihice, C.E. Târgu Ocna – se va amenaja în cadrul proiectului CHILD, SNPAP Târgu Ocna – nu este cazul;

- de asemenea, în vederea asigurării acestor condiții de cazare, în data de 04.02.2020, a fost organizată o ședință a Consiliului tehnico-economic al Administrației Naționale a Penitenciarelor, în care au fost avizate notele conceptuale de promovare a lucrărilor fără autorizație de construire pentru amenajarea camerelor pentru deținuți cu tulburări psihice, la următoarele unități: București-Rahova, București-Jilava, Miercurea Ciuc și Satu Mare.

Informații suplimentare pot fi solicitate la adresa de e-mail: anp-drs@anp.gov.ro, telefon: 021/243.22.95 interior: 27583.

Cu deosebită considerație,

Comisar șef de poliție penitenciară Tiberiu Firinel UNGUREANU,
Director general
Administrația Națională a Penitenciarelor